جام جم
رسانه
MEDIA
۷
سه‌شنبه ۱۹ فروردین ۱۴۰۴ شماره ۷۰۱۳

«قول مردونه» رقیب «پایتخت» نیست

ایرج محمدی، تهیه‌کننده معتقد است «قول مردونه» سریالی نوآورانه با روایت مربوط به دهه ۶۰ است که قابل مقایسه با سریال «پایتخت» نیست. وی درباره مقایسه این دو سریال گفت: این قیاس، قیاس مع‌الفارق است. پایتخت تاریخچه دارد که براساس آن عملکرد خود را نشان می‌دهد. قول مردونه سریالی نوآورانه با روایت مربوط به دهه ۶۰ است که اهداف خاص خود را دنبال می‌کند؛ در نتیجه این دو سریال قابل مقایسه نیستند. سریال پایتخت کمدی خاصی است که سال‌هاست مردم آن را دیده‌اند؛ قول مردونه هم از نوع کمدی دیگر است. اصلا مقایسه این دو با هم اشتباه است، گرچه این دو به طور همزمان در حال پخش است اما نباید با هم مقایسه شوند. محمدی ادامه داد: این دو سریال از نظر توان بازیگری هم متفاوت هستند. شخصیت‌های پایتخت پرداخته شده است؛ در حالی که ما تازه اقدام به معرفی شخصیت‌ها کرده‌ایم و داستان‌مان با آن سریال زمین تا آسمان فرق می‌کند. تهیه‌کننده این مجموعه توضیح داد: نه‌فقط ما بلکه خیلی از پلتفرم‌ها و فیلم‌های سینمایی به دهه ۶۰ رجوع کردند. چون این دهه، دهه جذابی بوده و ما در آن دهه تازه انقلاب کردیم و بعد هم جنگ هشت ساله به کشورمان تحمیل شد؛ در نتیجه به دلیل خاطرات و ماجراهای آن زمان بسیاری از فیلمسازان به دهه ۶۰ مراجعه می‌کنند.

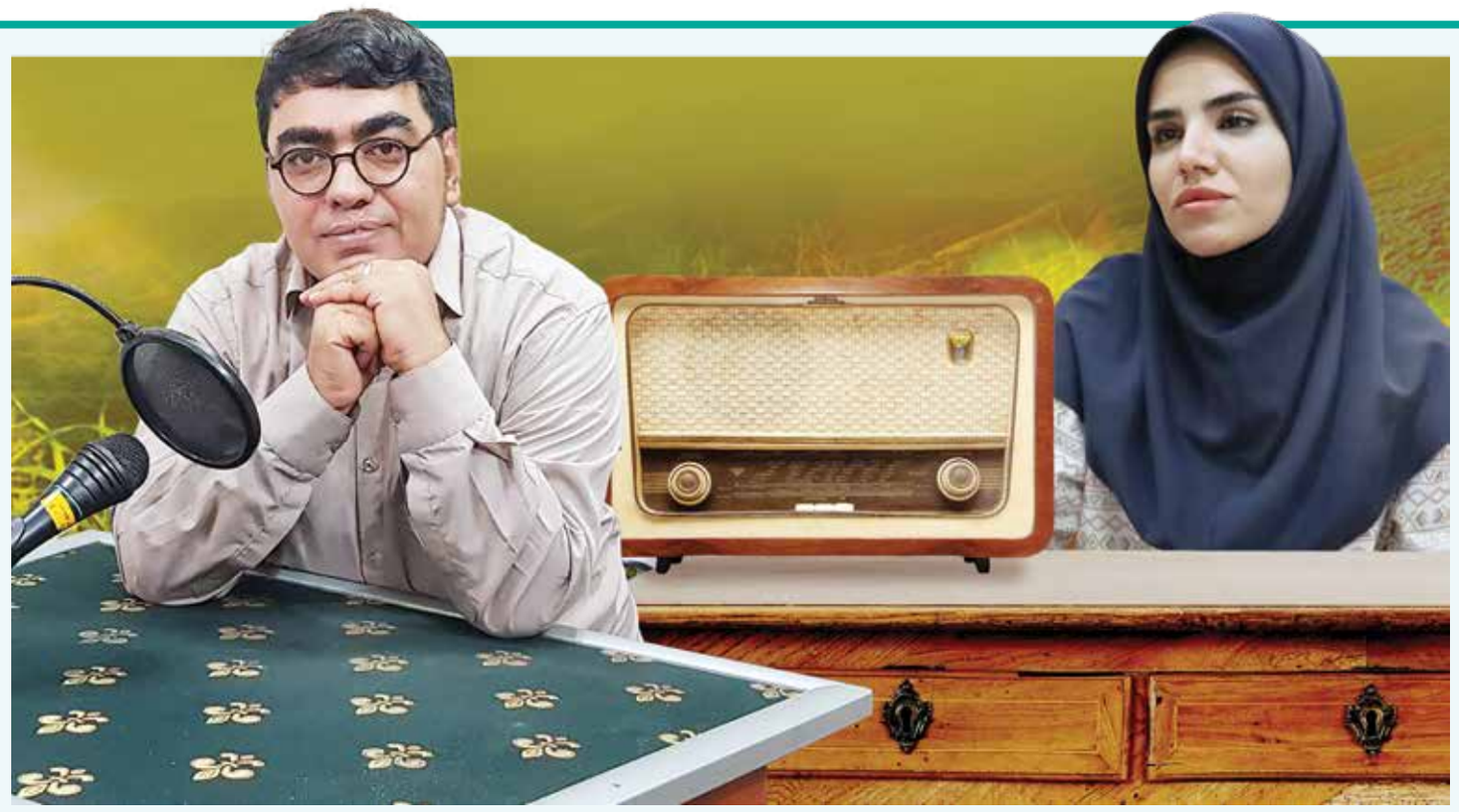

با دست‌اندرکاران برنامه «الفبای سیاست» که به آموزش دانش سیاسی می‌پردازند، گفت‌وگو کردیم

آموزش سواد سیاسی در الفبای سیاست

مریم کریمی
گروه رسانه

سیاست یک مفهوم گسترده و پیچیده است که به شیوه‌ها و روش‌هایی اشاره دارد که افراد و گروه‌ها برای مدیریت و تنظیم امور جامعه، کشور یا سازمان‌ها از طریق اتخاذ تصمیمات، تدابیر و برنامه‌ریزی‌های مشخص از آن استفاده می‌کنند.

سیاست در معنای گسترده‌تر نقش مهمی در تشکیل جامعه و حکومت دارد و برای تبیین بهتر علم سیاست به رسانه نیاز داریم، در این میان رادیو گفت‌وگو به عنوان یک رسانه نخبگانی که همواره به تولید محتواهای تخصصی می‌پردازد، برنامه‌ای را با عنوان «الفبای سیاست» تولید کرده که به آموزش دانش سیاسی مبادرت می‌ورزد و پنجشنبه‌ها ساعت ۱۸ از رادیو گفت‌وگو روی آنتن می‌رود. برای آشنایی بیشتر با این برنامه و ضرورت راه‌اندازی آن با دست‌اندرکاران برنامه الفبای سیاست گفت‌وگو شده که در اینجا می‌خوانید.

آموزش مفاهیم بنیادین علم سیاست

ما به عنوان جامعه‌ای که تاریخ سیاسی ویژه‌ای داریم، بیش از هر چیز دیگری به آموزش دانش سیاسی نیاز داریم. مخصوصا در شرایطی که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ در ایران به وجود آمده، نیاز ما به آموزش عمومی دانش سیاسی از پیش بیشتر هم شده است. مهسا غیاثوند، تهیه‌کننده الفبای سیاست درباره رویکرد و اهداف برنامه صحبت می‌کند و می‌گوید: برنامه الفبای سیاست یک برنامه تخصصی با رویکرد آموزشی است و به مفاهیم بنیادین علم سیاست می‌پردازد. این برنامه با همراهی تخصصی جامعه ایرانی پدیدارشناسی انجمن علوم سیاسی ایران طرح‌ریزی شد.

به طور کلی الفبای سیاست قصد دارد تا اساسی‌ترین مفاهیمی که خود سیاست را تشکیل می‌دهد، مورد بررسی قرار داده و داده‌های مناسبی را در این زمینه در اختیار شنوندگان قرار دهد. به عبارت بهتر در ابتدای مسیر تولید این برنامه به طور ویژه نیاز مخاطبان به داده‌هایی مناسب برای فهمیدن خود سیاست را درنظر گرفتیم و برای پاسخ دادن به این نیاز به خلق برنامه‌ای با عنوان الفبای سیاست رسیدیم.

مهم در تعیین رویکردهای سیاسی مردم

وی در پاسخ به این پرسش که ایده اصلی الفبای سیاست از کجا شکل گرفته پاسخ می‌دهد: ایده اصلی این برنامه زمانی به ذهن ما خطور کرد که احساس کردیم در گفت‌وگوهای روزانه و حتی در برنامه‌های ویژه‌ای که در رسانه‌های رسمی یا غیررسمی، از جمله در روزنامه‌ها و شبکه‌های مجازی درباره سیاست شکل می‌گیرد با کاربرد دل‌به‌خواهی مفاهیم سیاسی سروکار داریم. مفاهیمی که هرکدام به شکلی در تعیین رویکردهای سیاسی مردم و انتخاب‌های آنها درباره مسائل مربوط به زندگی عمومی، از جمله در رابطه با قوه مجریه، در انتخابات ریاست جمهوری یا قوه مقننه در انتخابات مجلس شورای اسلامی یا پارلمان‌های محلی از جمله در مورد شوراهای شهر و روستا، نقشی اساسی دارد. مسأله دیگری که در تولید ایده این برنامه مؤثر بود؛ غیاب یک جور نظام عمومی دانش سیاسی در کشور بود. براساس مشاهدات اولیه، با توجه به این که گفت‌وگوهای سیاسی، مناظره‌های رسانه‌ای و محتواهای دیگری که در این زمینه در اختیار مردم قرار می‌گیرند با یک جور کاربرد دل‌به‌خواهی از مفاهیم همراه بودند، باید نوعی از آموزش عمومی درباره سیاست را پیش‌بینی می‌کردیم. این نوع آموزش، از جنس آموزشی است که شهروندان در دولت‌های مختلف باید در نظام‌های حزبی و در خلال مشارکت در سازماندهی رخدادهای حزبی ببینند. موضوعی که در وضعیت خاص جامعه ما عملا مغفول مانده یا غیرممکن شده است. به هر تقدیر این دو، مبنای بنیادین شکل‌گیری برنامه الفبای سیاست بوده‌اند؛ چرا که ایده اولیه چیزی فراتر از آموزش‌های تخصصی مرسوم برای دانش‌افزایی استادان و دانشجویان علوم سیاسی در کشور است. ما بنا داریم مخاطب گسترده‌تری را برای این برنامه مورد خطاب قرار دهیم.

هم‌افزایی رادیو گفت‌وگو و دانشگاه

تهیه‌کننده برنامه الفبای سیاست در ادامه مطرح می‌کند: این برنامه با همکاری انجمن علمی علوم سیاسی ایران و رادیو گفت‌وگو روی آنتن می‌رود و این همکاری از جهات زیادی حائز اهمیت است؛ از یک‌طرف زمینه‌ساز نوعی هم‌افزایی قابل توجه و مبارک میان ظرفیت‌های رسانه‌ملی برای انتشار محتوای برنامه در سطح عمومی و دانش تخصصی موجود در انجمن علمی علوم سیاسی ایران می‌شود و از طرف دیگر زمینه لازم برای دسترسی سازمان به ظرفیت‌های نظری و تکثر گفتمانی موجود در جامعه دانشگاهی ایران را فراهم خواهد کرد.

موضوع دیگری که باید به آن توجه کنیم، این است که همراهی رسانه‌ملی با انجمن علمی علوم سیاسی ایران به عنوان نهاد مدنی متولی علم سیاست در کشور و انجمن‌های علمی دیگری که به حوزه‌های دیگری از دانش می‌پردازند، در سطح کشور می‌تواند به‌عنوان مسیری دوطرفه برای گشودگی دانشگاه نسبت به مردم و مردم نسبت به دانشگاه منتهی شود. مسأله مهمی که هم به مردم درباره آنچه در دانشگاه اتفاق می‌افتد، خبر می‌دهد و دانشگاه را نسبت به موضوعات واقعی موردتوجه مردم آگاه می‌کند.

نتایج پژوهشی صادقانه و دلسوزانه

آنچه در الفبای سیاست شکل گرفت، به صورت حداکثری صورتبندی مسائل و راه‌حل‌ها از طریق رسانه‌ملی به اطلاع سیاستمداران، تصمیم‌گیران و مردم می‌رسد. حمید ملک‌زاده، سردبیر و کارشناس مجری الفبای سیاست در این‌باره می‌گوید: درنتیجه این همکاری، دانشگاه و رسانه وظیفه خودشان را در تأثیرگذاری مسائل مربوط به خیر عمومی انجام داده‌اند؛ یکی از طریق ارائه نتایج پژوهش صادقانه و دلسوزانه خود و دیگری از طریق انتقال سالم و بی‌واسطه آن به مخاطبانی که هرکدام در سطحی از زندگی سیاسی می‌توانند مشارکتی فعال و اثرگذار داشته باشند.

ملک‌زاده در توضیح دلیل انتخاب این عنوان برای برنامه شرح می‌دهد: الفبای سیاست احتمالا مناسب‌ترین نامی بود که برای این برنامه می‌توانستیم انتخاب کنیم، از این جهت که به مخاطبان ما نشان می‌دهد که بناست با چه چیزی درباره سیاست آشنا شوند. این شکل از نامگذاری در جهان مرسوم است. الفبا در این عنوان یعنی مفاهیم اولیه و بنیادین، یعنی آن مفاهیمی که برای اندیشیدن درباره هر شکلی از سیاست یا هرشکلی از اندیشیدن درباره سیاست به آن نیاز داریم.

دریچه

نیاز به آموزش عمومی دانش سیاسی

حمید ملک‌زاده استاد متخصص علم سیاست معتقد است: ما به عنوان جامعه‌ای که تاریخ سیاسی ویژه‌ای داریم، بیش از هرچیز دیگری به آموزش دانش سیاسی نیاز داریم. مخصوصا در شرایطی که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ در ایران به وجود آمده، نیاز ما به آموزش عمومی دانش سیاسی از پیش بیشتر هم شده است. شما وقتی در یک جامعه خاص انقلابی را تجربه می‌کنید که نیروی محصور شهروندان برای تصمیم‌گیری درباره سیاست را آزاد کرده، در شرایطی که زمینه مشارکت عمومی افراد در تصمیم‌گیری سیاسی را ایجاد کرده‌اید، نمی‌توانید آنها را بدون این‌که به دانشی ابتدایی درباره سیاست دسترسی داشته باشند به زمین بازی مشارکت سیاسی بکشانید. این مسأله مخصوصا هرقدر از سال‌های اولیه انقلاب فاصله می‌گیرید، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. انقلاب‌ها، مثل همه رخدادهای جمعی دیگر، مدارسی عملی هستند که متخصصانی خودآموخته را تربیت می‌کنند اما با فروکش کردن فضای انقلابی در جامعه، یعنی وقتی واقعیت اجتماعی دیروز به خاطره‌هایی مبهم یا دور در ذهن برخی از آحاد جامعه یا داستان‌هایی مخدوش در ذهن بخش دیگری از جامعه که سال‌های انقلاب را تجربه ندارند، تبدیل شد، باید افراد جامعه خود را به دانش سیاسی عملی و نظری مجهز کنید تا بتوانند رابطه معناداری با رخداد اولیه انقلاب برقرار کنند. ولو این رابطه انتقادی و اصیل باشد.

کارشناس مجری برنامه الفبای سیاست در پایان خاطرنشان می‌کند: برخلاف آنچه مرسوم است در وضعیت جدیدی که ما و دیگر مردمان جهان در حال تجربه کردن آن هستیم، یعنی در جهانی که تحت‌تأثیر شبکه‌های مجازی، دسترسی افراد به اطلاعات مختلف تسهیل شده، ما بیش از پیش به مراجع قابل اعتمادی برای تولید و انتقال دانش تخصصی نیاز داریم. مراجع قابل اعتمادی که به جای فراوانی یا عمومیت گزاره‌های موجود در جهان انباشته از اطلاعات دانش صحیح و گزاره‌های صحیح را به مخاطبان خود منتقل می‌کنند. مراجعی که همچنان متکثر اما قابل اعتماد است.

علاقه‌مندان می‌توانند رادیو گفت‌وگو را روی موج FM ردیف ۱۰۳٫۵ مگاهرتز دریافت و برنامه الفبای سیاست را پنجشنبه‌ها ساعت ۱۸ از این شبکه رادیویی بشنوند.

«محفل»؛ یک جریان فرهنگی مؤثر در سطح جهان اسلام

تهیه‌کننده برنامه محفل با اشاره به ویژگی‌های این برنامه و دیده‌شدن آن در کشورهای منطقه بیان کرد که محفل یک جریان فرهنگی مؤثر در سطح جهان اسلام است.

محمدحسین هاشمی گلپایگانی درباره تلاش‌ها برای این فصل از برنامه و این که در ماه مبارک رمضان عنوان پربیننده‌ترین برنامه تلویزیون را به خود اختصاص داد، بیان کرد: محفل درصدد است قرآن را از قالب تشریفاتی خارج و به دیالوگی زنده در زندگی مردم تبدیل کند. سعی کردیم این رویکرد را در برنامه نشان دهیم. از طرفی این برنامه با کیفیت بالا در تمامی ابعاد از جمله دکور، تصویر، صدا و نور استانداردهای تولیدی را رعایت و با چنین ترکیبی تلاش کرد بهترین را برای مخاطبش ارائه کند.

وی با اشاره به تیم پشت صحنه برای تحقیق و مطالعه این برنامه تصریح کرد: همه سوژه‌ها با سناریوی دقیق، کارگردانی حرفه‌ای و بررسی انتخاب شدند تا بازخورد مناسب در سطح بین‌المللی ایجاد شود.

این تهیه‌کننده با اشاره به مقاومت مردم بی‌پناه غزه و لبنان به خبرگزاری مهر گفت: امسال با محوریت مفهوم «مقاومت» در قرآن، این موضوع را در طراحی دکور، سوژه‌های بحث و انتخاب مهمانان پررنگ‌تر کردیم. به عنوان مثال، از المان قدس استفاده شد و مهمانانی مرتبط با حوزه مقاومت از فلسطین، لبنان و دیگر کشورها دعوت شدند. وی این رویکرد را در مهمانان خارجی هم تاثیرگذار دانست و اضافه کرد: دعوت از چهره‌های مرتبط با مقاومت در سطح جهان با دشواری‌هایی همراه بوده است اما تلاش کردیم با وجود محدودیت‌ها، مهمانانی از اندونزی و دیگر کشورها را به برنامه بیاوریم. ایران امروز به عنوان کشوری مورد توجه، به تمرکز بیشتری در این حوزه نیازمند است.

تهیه‌کننده محفل تصریح کرد: قدس شریف به عنوان مهم‌ترین مسأله جهان اسلام، همواره در کانون توجه برنامه قرار دارد. ما معتقدیم پرداخت به این موضوع، پاشنه آشیل تحقق آرمان‌های قرآنی و انقلابی است.

هاشمی در ادامه با تأکید بر جایگاه محوری قدس در جهان اسلام افزود: قدس امروز صحنه نبرد کفر و شرک و جبهه‌ای است که در یک سو؛ آزادیخواهی، اسلام، مقاومت و انسانیت قرار دارد و در سوی دیگر؛ شیطان، ظلم، سازش و نفاق ایستاده است. این خط مرزی، همان خط مقدس قدس است. این نبرد تنها در میدان رزم نیست بلکه در عرصه فرهنگ نیز جریان دارد. همان‌گونه که رزمندگان در میدان نبرد می‌جنگند، ما نیز با برنامه محفل در این جبهه فرهنگی حضور داریم و اثرات آن را به وضوح دیده‌ایم.

هاشمی درباره بخش داوری و کارشناسی برنامه یادآور شد: در بخش داوری، رویه جدیدی را در پیش گرفتیم. علاوه بر داوران ثابت، از مهمانان ویژه بین‌المللی از کشورهای مصر، انگلیس و افغانستان دعوت شدند تا میز داوران ترکیبی متنوع‌تری داشته باشد. این افراد با توجه به تسلط بر مفاهیم دینی و ویژگی‌های شخصیتی (جوان یا میانسال) انتخاب می‌شوند تا میزی کامل و پویا شکل گیرد. وی به همکاری نهادها در شکل‌گیری این برنامه اشاره و بیان کرد: با حمایت نهادهایی مانند سازمان تبلیغات اسلامی، شهرداری تهران، سازمان اوقاف و کمیته امداد بیش از ۳۰۰۰ سوژه بررسی شده است. دبیرخانه محفل امسال با رویکردی سالانه و افزودن بخش‌های جدیدی مانند پادکست‌های خلاصه مباحث، تلاوت‌های ویژه شبانه و پرداخت به داستان انبیا، برنامه را غنی‌تر کرده است.

یادی از زنده‌یاد زهرا عبدالله‌زاده، تهیه‌کننده و برنامه‌ساز رادیو

ستاره رادیو

مریم کریمی
گروه رسانه

مراسم یادبود زنده یاد زهرا عبدالله‌زاده، نویسنده و تهیه‌کننده صاحب‌نام رادیو، امروز سه‌شنبه ۱۹ فروردین، ساعت ۱۳ تا ۱۴:۳۰ در مسجد بلال برگزار می‌شود.

مرحومه زهرا عبدالله‌زاده، از نویسندگان و تهیه‌کنندگان صاحب سبک و همچنین از برنامه‌سازان خلاق رادیویی بود که در ایام نوروز و پس از تحمل چندساله بیماری، دار فانی را وداع گفت. او در ساخت برنامه‌های تاثیرگذار برای شنوندگان رادیو بسیار شهره بود و همیشه دانش خود را در اختیار جوانان قرار می‌داد. شادروان عبدالله‌زاده شاگردان زیادی را تربیت کرد تا مسیر تازه‌ای در زندگی و کار برای آنها باز شود. او در جشنواره‌های متعدد رادیویی، جوایز بسیاری کسب کرده بود. از برنامه‌ها و نمایش‌های رادیویی این هنرمند می‌توان به «زیر یک سایه‌بان»، «با من ورق بزن»، «به رنگ سپیده»، «قصه ناتمام»، «بانوی کماندار» و ... اشاره کرد. با چند نفر از همکاران مرحومه گفت‌وگو شده که در ادامه می‌خوانید.

رادیو را خیلی دوست داشت

لاله اکبری یکی از مجریان و گویندگان باسابقه رادیو است که ضمن تسلیت به خانواده رادیو و همدردی با جامعه فرهنگی و هنری که سال‌ها با مرحومه همکار بوده، می‌گوید: اجرای ۹۰ درصد از برنامه‌هایم را به تهیه‌کنندگی شادروان زهرا عبدالله‌زاده برعهده داشتم. از سال ۱۳۷۸ با برنامه «شب افروز» چهارشنبه‌ها که یک برنامه شبانگاهی بود با مرحومه آشنا شدم، برنامه‌ای که از ساعت ۱۲ بامداد با صدابرداری زنده یادزهرا یساقی که به‌تازگی به رحمت خدا رفته، روی آنتن می‌رفت. این همکاری با برنامه زیر یک سایه‌بان و «فصل شکوفایی» ادامه پیدا کرد. ما از همان سال‌ها با همدیگر همکاری نزدیکی داشتیم. بنده در کسوت اجرا و مرحومه در کسوت تهیه‌کنندگی و نویسندگی، با شناخت کاملی که از شادروان دارم، یکی از تهیه‌کننده‌های خوش ذوق، باانگیزه و منظم رادیو بود. مجری و گوینده باسابقه رادیو در ادامه با اشاره به شاخصه‌های کاری مرحومه می‌افزاید: زهرا عبدالله‌زاده یکی از تهیه‌کننده‌های خوش فکر رادیو بود که بیشتر تهیه برنامه‌های اجتماعی، فرهنگی و هنری را برعهده داشت. به نظرم دهه ۹۰ بود که بازنشسته شد اما این همکاری همچنان عاشقانه ادامه داشت. او بسیار عاشق زندگی، خانواده و طبیعت بود. سبک برنامه‌سازی‌اش کلاسیک و مبتنی بر چهارچوب‌های استاندارد رادیو بود. عاشق کارش بود و رادیو را خیلی دوست داشت. این اواخر که خیلی بیمار بود با رادیو همکاری نداشت اما واقعا رادیو یک نیروی اصیل و ارزشمند را از دست داد.

رادیو یکی از ستارگان خودش را از دست داد

ناصر عابدینی، تهیه‌کننده ارشد رادیو و پژوهشگر مسائل اجتماعی صحبت‌هایش را با یک بیت از اقبال لاهوری آغاز می‌کند و می‌گوید: زمین به پشت خود الوند و بیستون دارد/ غبار ماست که بر دوش اوگران بوده است

از سال ۱۳۷۰ زنده‌یاد زهرا عبدالله‌زاده را می‌شناختم. در این مدت ۳۴ سال که با مرحومه همکاری داشتم، می‌دیدم علاوه‌بر این‌که اشتیاق به یادگیری و آموزش داشت، بسیار مشتاق بود تا آموخته‌های خود را به دیگران هم آموزش دهد. بنده به همراه مرحومه در کلاس‌های آموزشی برنامه‌سازان رادیو صبا شرکت می‌کردیم و واقعا به ارتقای برخی از برنامه‌ها کمک بسیاری کرد، روحش شاد. وی ادامه می‌دهد: رادیو یکی از ستارگان خودش را از دست داد، واقعا مرحومه عبدالله‌زاده رادیویی اصیل بود و تلاش می‌کرد جعبه جادویی صدا را به صدا درآورد. روانش شاد.

مرحومه استاد تمام بود

سودابه اینانلو، از تهیه‌کننده‌های باسابقه و مطرح رادیو است که ۲۴ سال با مرحومه عبدالله‌زاده همکار و رفیق بود، او می‌گوید: شادروان از لحاظ حرفه‌ای خوشرو و بخشنده بود، استاد تمام بود. از همه لحاظ زبانزد بود؛ چه به لحاظ کاری و چه به لحاظ اخلاقی نمونه بود.

او ادامه می‌دهد: هر کاری که از دستش برمی‌آمد، انجام می‌داد و کسی را ناامید برنمی‌گرداند. ویژگی‌های منحصر به فردی داشت که در کمتر کسی می‌توان آنها را دید. برای رادیو خیلی تلاش کرد و در جشنواره‌های مختلف جایزه دریافت کرد، حتی خودش در جشنواره‌های بسیاری داور بود. من و مرحومه ۲۴ سال با هم همکار و رفیق بودیم، حتی اخیرا هم دو برنامه تلویزیونی به نام‌های «دنیای شیرین» و «دریچه» ساختیم که بسیار مورد استقبال قرار گرفت.

اینانلو تاکید می‌کند: چه خوبه که از تجربیات پیشکسوتان تا زمانی که دیر نشده، بیشتر بهره برده شود. برای آنها تمهیداتی صورت بگیرد تا بتوان از تجربیات آنها بیشتر استفاده کرد، قدر زنده‌ها را بدانیم. هر کاری از دستم برآید، برایش انجام می‌دهم. روحش شاد.